

Klassisk
TRÆBÅD

Nr. 124 · Maj 2015

**120 år – Anakonda
sejler endnu**

Kom og mød de andre hurtige i Helsingør

Gaffelriggeren "Anakonda"

I sidste nummer sendte bestyrelsen en jubilæumshilsen til alle jubilerende medlemsbåde – men en enkelt var smuttet i gennemgangen, nemlig den anden af to 120-års jubilarer, "Anakonda".

Men inden bladet kom ud, havde ejeren gennem 53 år, Arne Kemp, allerede sendt en lille artikel om sin båd og dens færden i verden – ikke mindst i hans ejerskab. "Anakonda" sejler stadig med gaffelrig og har været en væsentlig del af sejlermiljøet i den sydlige del af Roskilde Fjord gennem fantastisk mange år.

I årene fra 1931, hvor Roskildes berømte bådebygger Knud Jensen overtog båden fra den ligeså berømte sejler Louis Maag – og lige til 1974 – blev "Anakonda" sejlet rundt på Fjorden, på kapsejlads Sjælland Rundt og rundt i de danske og svenske farvande uden motor – ind og ud af havne med dens besværlige gaffelrig. En virkelig præstation.

Her er Arne Kemps præsentation af sin fine båd. "Anakonda" og dens første ejer, grev F. Danneskjold-Samsøe.

Arne Kemp har alle bådens originale papirer fra 1895 – blandt andet dette fornemst stafferede Lystfartøjs-Certifikat

ANAKONDAS HISTORIE

For 120 år siden – den 18. maj 1895 blev Anakonda første gang søsat. Det var greve Fr. Dannekjold Samsøe, som lod hende bygge – efter kammerjunker A. von Lindholms tegninger hos skibs- og bådebygger Carl L. Jacobsen, Hellerup. Prisen var iflg. Biilbrev 2.000 kr. (timelønnen for en håndværker i 1895 var ca. 30 øre)

Dimensionerne: længde mellem perpendikulærerne 21 fod, bredde 7½', dybde 4 ½', ballast 4000 pund bly og sejlareal 66,34 kvadratmeter.

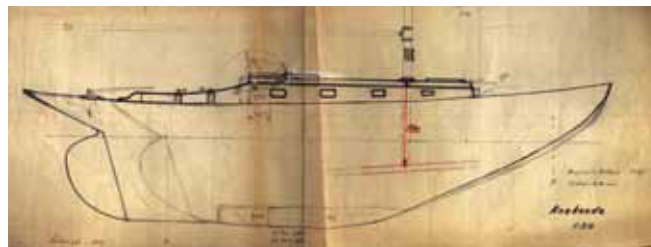
En af Roskilde Sejlklubs gamle venner – Louis Maag, Frederikssund – boede selv i Hellerup omkring århundredskiftet og han beretter bl.a. følgende:

Det var ikke mange gaster, som kunne holde til mere end en sæson om bord på Anakonda hos "Den blå greve", som Fr. Dannekjold Samsøe blev kaldt, for der var meget nøjsomme forhold på de lange ture, de daglige fornødenheder skulle klares for én krone! Dette lod sig gøre på følgende måde: Agten for masten stod en stor kommode med to skuffer. Den ene skuffe var indrettet til hækasse og heri blev der hver morgen stillet en gryde med havregrød, så kunne mandskabet ellers selv forsyne sig dagen igennem!

Man kan også læse en langtursberetning i Kongelig Dansk Yachtklub Aarbog 1921.

En Langtur i Bottenhavet af F. Daneskjold Samsøe

Maag fortalte videre, at Anakonda blev forlænget i 1915. Det var under den 1. verdenskrig, så blykølen havde fået en betragtelig værdi. Den blev derfor solgt og erstattet med en 2000 kg jernkøl. Båden blev forlænget til de

Arnes egen tegning af forlængelsen i 1915

nuværende 32' og forsynet med en 6 HK Kelvinmotor.

I 1929 købte Maag Anakonda for 1.500 kr.

Da der efter hans mening var alt for meget sejl på, blev den straks rigget ned ved dels at gøre storsejlet mindre, så bommen ikke længere gik agten for hækken og ved at fjerne klyver og topsejl.

Allerede i 1931 solgte Maag Anakonda til bådebygger Knud Jensen, Roskilde. I betingelserne ved handelen indgik bl.a., at den gamle Kelvinmotor skulle sættes over i båden ICI som Maag havde købt – (den har senere været i familien Hastedts eje, motoren kan endnu).

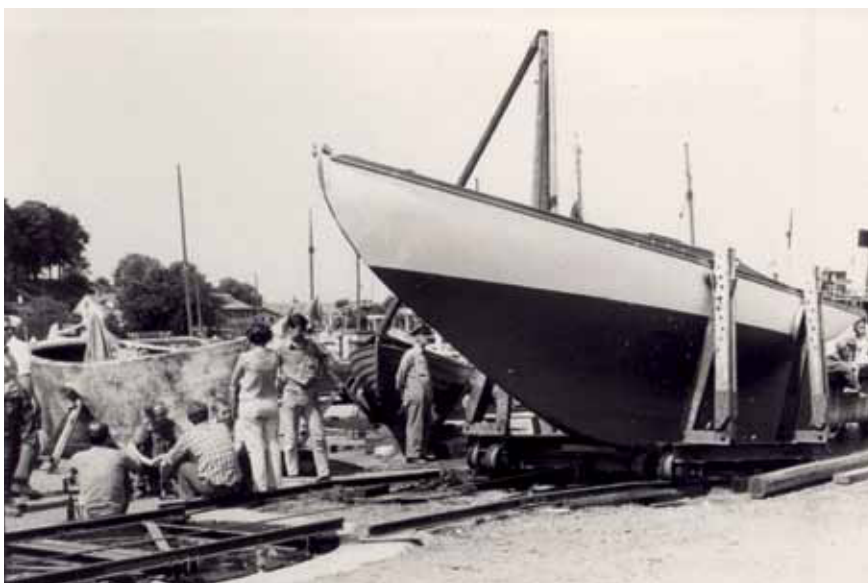
Året efter blev ruf og det lille selvlæsende cockpit udskiftet for at give bedre plads og direkte adgang fra cockpitet ned i kahytten.

De følgende år blev der sejlet flittigt og båden blev vel plejet på bådeværftet. Knud Jensen havde Anakonda til sin død i 1961.

Fra 1962 har jeg haft fornøjelsen – og arbejdet med at passe "Gamle Ane". Det var en brat

Anakonda på strandhugst i Bottenhavet 1920

Anakonda ved søsætning med glasfiberbeklædning i 1969

overgang fra Piratjolle med sænkekøl til Anakonda med 2 tons lang fast køl!

Vi blev nødt til at udskifte roret og stævnet fra starten og det blev udført af bådebygger Niels Krarup.

Det har ikke altid været lige let at holde den efterhånden gamle dame, men med besætningens og andet godtfolks hjælp, har vi klarer mange opgaver – b.l.a. de vanskelige indgreb, da kølbolte og spanter skulle udskiftes.

I 1967 lavede Brandt Møller en fin ny mast limet af Oregon pine til Anakonda, det var en pludselig beslutning, men nødvendigt fordi den gamle mast gik over bord med rig og det hele i en nordvestlig kuling i Draaby Bredning nord for Frederikssund! Det var heldigt at det var indenskærs for der skulle bjærges våde bomuldssejl og 100 m sammenfiltrede wire sammen!

Det var svært at holde Anakonda tæt – der skulle læses meget – så det førte til den store "operation" i vinteren 1968/69, da hun blev balsameret i svær glasfiberarmering – og det hjalp, siden har bundvandet været erstattet med støv under dørken!

I 1969 blev de lune bomuldssejl udskiftet med "plastic" det medførte at bommen måtte afkortes ca. ½ m for at få balance i båden.

hjemme og efter 5 min. arbejde – kunne bringe båden op på 4 knobs fart!

Der er hele tiden ting der er ca. 40...50 år gammelt og trænger til udskiftning. I 2009 var de "nye" mahogni skvatlister og fenderlister fra glasfiber projektet, der var tjenelige til udskiftning, men denne gang blev det teak lister så fremtidig lakarbejde af ca.40 m lister kan undgås!

Min første sejltur med Anakonda var for 65 år siden sammen med bådebygger Knud Jensen og mine forældre. Dengang tænkte jeg næppe på, at jeg i 1962 skulle blive skipper!

I 1963 deltog vi for første gang i Sjælland Rundt (der var i alt 117 deltagere)

I 1993 var der ca. 2000 tilmeldte både Sjælland Rundt. Vi deltog med Anakonda for 25. gang og med næsten samme 5 mands besætning gennem alle årene – dog med en enkelt "ny" fra næste generation: Søren. Med dette tiltag sænkede vi samtidig gennemsnitsalderen på besætningen betragteligt! Den sidste gang vi deltog i Sjælland Rundt var i 1995 – Anakondas 100 års jubilæum.

Anakonda har været på mange sommertogter Vi har b.l.a. også modtaget en præmie i K.D.Y. for en

Anakonda for et par år siden på Roskilde Fjord

langtursberetning i 1965, overdraget af overdommeren Mærsk McKinney Møller.

Anakonda har haft hjemhavn i Veddelev, Roskilde siden havnen blev bygget i 1982.

Anakonda er klar til de næste 50 år, men undervejs bliver det nok med en ny skipper!

Arne Kemp

Efterskrift:

I 1921 vandt bådens første ejer, F. Danneskjold-Samsøe, pokalen for Langfarter for sin 90 sider lange beretning om en 4-ugers tur til Bottenhavet. Den giver et grundigt indblik i de forhold, man sejlede under i 1920, og kan læses på DFÆLS hjemmeside i artikelbasen under Sejladsberetninger.

Vi har tidligere fortalt om sundsejleren Hak Jørgensen (i DFÆL-Bladet nr. 111, februar 2012), som har skrevet en lille bog, "Lystsejlad før og nu". I bogen fortæller han om en glørværdig sejltur med føromtalt greve F. Danneskjold-Samsøe til den østsvenske skærgård – netop i "Anakonda".

Læs også denne morsomme beretning – ligeledes på DFÆLS hjemmeside under Sejladsberetninger.

DFÆLS sommer

Med udsigt til Kronborg

Helsingørs nye byrum ved vandet tilføjer byens maritime fortid en kulturel opdatering i form af bibliotek, kulturhus, kunst og museum. Der er gået kultur i det gamle skibsværft, og hvor der engang blev produceret skibe, bliver der nu leveret viden og oplevelser til folket.

Kulturhavnenes placering mellem Kronborg, det gamle værft og Helsingørs gamle bydel, kommer til at danne spektakulære rammer om vores sommerstævne 2015.

